

Aan de leden van de gemeenteraad

Onderwerp: Raadsinformatiebrief COVID-19 d.d 19 maart 2020

Geachte leden van de gemeenteraad,

De toespraak van onze minister president Rutte van maandagavond 16 maart 19.00 uur heeft de ernst van de Corona-uitbraak in ons land goed geduid. Deze crisis raakt de hele samenleving. Eenduidige besluitvorming, communicatie en een hechte samenwerking zijn van groot belang.

Wij staan hier samen voor aan de lat. Overheden, alle maatschappelijke instellingen, bedrijven en onze inwoners. Als gemeente hebben we met onze partners in de veiligheidsregio Gelderland-Midden een bijzondere gezamenlijke verantwoordelijkheid om de crisis te beheersen en rust in de samenleving te bevorderen.

In deze brief wil ik u informeren over de aanpak en de genomen maatregelen. Op de landelijke en regionale aanpak en maatregelen ga ik slechts summier in, omdat die in de media zijn te volgen. Ik hecht er aan om u in deze brief vooral over de aanpak en maatregelen in Overbetuwe te berichten. Met name over de zaken die niet via de gemeentelijke website en andere media bekend zijn. Met u heeft het college grote zorgen over de ontwikkelingen rondom het virus. Daarom zetten wij samen met de ambtelijke organisatie en vele gelieerde instellingen alles op alles om verdere verspreiding van het virus zo veel mogelijk te beperken, en tegelijkertijd onze dienstverlening zo goed mogelijk voort te zetten.

Landelijke ontwikkelingen

Maatregelen sluiting scholen, horeca en sociale onthouding

De landelijke maatregelen die op zondag 15 maart zijn getroffen, zijn op 17 maart 2020 verder uitgewerkt. Op <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19> staat een uitgebreid dossier waarin deze maatregelen en wat ze betekenen wordt toegelicht. De uitwerking ziet onder andere toe op horeca, coffeeshops, kinderopvang voor werknemers in vitale beroepen en de invulling van het voorschrift om 'afstand te houden'.

Economische maatregelen

(zie <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/03/17/coronavirus-kabinet-neemt-pakket-nieuwe-maatregelen-voor-banen-en-economie>).

Het kabinet heeft op 17-3-2020 besloten om vanwege het coronavirus uitzonderlijke economische maatregelen te nemen. Doel is om naast onze gezondheid ook onze banen en inkomens te beschermen en de gevolgen voor zzp'ers, mkb-ondernemers en grootbedrijven op te vangen.

Specifiek van belang voor gemeenten:

- o Het kabinet stelt een tijdelijke, versoepelde regeling in om zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers, te ondersteunen zodat zij hun bedrijf kunnen voortzetten. De regeling wordt uitgevoerd door gemeenten.

Rijkscrisisstructuur

Het Rijk heeft een organisatorische crisisstructuur voor de komende periode ingericht. Dit zijn nationale werkgroepen die zich gaan richten op de Intensive care-capaciteit (o.l.v. ministerie van

VGGM verzorgt Ambulancezorg, Brandweer, GGD en GHOR voor de gemeenten van Gelderland-Midden

VWS), continuïteit van vitale processen (o.l.v. ministeries van J&V en de NCTV), kwetsbaren in de samenleving (o.l.v. ministerie van VWS) en mitigeren van economische gevolgen (o.l.v. ministerie van EZ). Vanuit deze werkgroepen vindt aansluiting bij andere overleggen plaats.

Landelijk Operationeel Team Corona

Ook landelijk is een operationele crisisorganisatie opgericht: het Landelijk Operationeel Team Corona (LOT-C). Dit is een crisisorganisatie van de samenwerkende veiligheidsregio's. Coördinatie en vertaling van de landelijke ontwikkelingen naar de veiligheidsregio's en te nemen maatregelen vindt vanuit het LOT-C plaats. Het LOT-C opereert als 1 landelijke denktank.

Regionale ontwikkelingen

Medische beeld

GGD Gelderland Midden volgt de richtlijnen van het RIVM met betrekking tot het testbeleid. Alleen zorgverleners en de kwetsbare groepen worden nog getest. Dat betekent dat de testcijfers geen goed beeld geven van het aantal besmettingen. Daarom is besloten deze cijfers niet meer te communiceren.

We constateren in onze regio een toenemende vraag in de zorgketen. Binnen de geneeskundige zorg zijn de onderstaande knelpunten zichtbaar:

- Schaarste van Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) in de hele witte keten
De distributie binnen de regio's is voorbereid. Landelijke aanvoer blijft echter uit. Prioriteit ligt bij de acute zorg.
- De GGD staat onder druk: De GGD zal taken gaan afschalen om de focus op de coronabestrijding te kunnen richten. Ook is gestart met de omscholing van jeugdartsen middels een versneld programma bestrijding infectieziekten om taken te kunnen herverdelen en de capaciteit op korte termijn uit te kunnen breiden. Ook worden verdere maatregelen genomen om de zorg-continuïteit te blijven waarborgen.

Regionale crisisorganisatie

Gezien de omvang van deze crisis is het van belang een robuuste organisatie in te richten om de gemeentelijke crisisbeheersing en -communicatie te ondersteunen. Samen met onze partners in de VGGM hebben we vanuit de gemeenten een Gemeentelijk Knooppunt Corona (GKC) en een Informatie Knooppunt ingericht. Het GKC fungeert naast de bestaande crisisorganisatie van bevolkingszorg. Hiermee blijft de piketorganisatie beschikbaar voor andere incidenten, beperken we de impact op gemeentelijke functionarissen die hard nodig zijn in hun gemeente. Daarnaast creëren we continuïteit en rust, vermijden we tijdsverlies en bevorderen kennisdeling.

Noodverordening en handhaving

Om de landelijk afgekondigde maatregelen te kunnen handhaven is een landelijk eenduidige noodverordening ontwikkeld. Voor onze veiligheidsregio is deze noodverordening op dinsdag 18 maart 2020 in werking getreden. Het aanwijzingsbesluit van de ambtenaren die bevoegd zijn om de noodverordening te handhaven, blijft van kracht. In het kader van de GRIP 4 opschaling is dit een bevoegdheid van de voorzitter van de veiligheidsregio. De verordening is door de voorzitter van de VGGM vastgesteld en gepubliceerd. Deze noodverordening treedt op grond van artikel 39 lid 1 sub b WvR onmiddellijk in werking na bekendmaking en hoeft niet door de lokale gemeenteraad te worden bekrachtigd. Landelijk wordt een handhavingsarrangement voor deze verordening ontwikkeld.

Vanuit de regionale crisisorganisatie krijg ik als burgemeester regelmatig updates over de actuele ontwikkelingen en maatregelen die noodzakelijk zijn. Algemene publiekscommunicatie verloopt via de eigen gemeenten ondersteund door het Gemeentelijk Knooppunt Corona.

Aanpak in Overbetuwe

Onze inzet is gericht op het naleven van de hogere regelgeving in Overbetuwe en het zo veel mogelijk beperken van nadelige gevolgen daarvan voor onze dienstverlening en voor het functioneren van de Overbetuwse samenleving. Het bevorderen van de rust is daarbij het doel.

Dienstverlening en ondersteuning

Onze inzet richt zich vooral op de continuïteit van de cruciale gemeentelijke processen op het gebied van (individuele) zorg en welzijn, de openbare ruimte, algemene voorzieningen en burgerzaken. Bijna alle medewerkers werken, conform rijksbeleid, vanuit thuis, hetgeen een extra uitdaging oplevert om deze processen goed te laten lopen. Ook onderhouden we nauw contact met de relevante instanties in onze gemeente (scholen, kinderopvang, welzijns- en zorginstellingen, ondernemers etc.). We ondersteunen hen waar mogelijk bij het oplossen van ontstane problemen. Onze aandacht gaat vooral uit naar zorg-continuïteit en kwetsbare personen. Ook een goede aansluiting op landelijke ontwikkelingen en deze doorvertalen naar onze samenleving heeft prioriteit. In de openbare ruimte zetten we samen met partners in op toezicht houden op naleving van regels en afspraken. Het is goed om te constateren dat onze inwoners en ondernemers de maatregelen over het algemeen goed opvolgen en handhaving nauwelijks aan de orde is.

Informatie en communicatie

De maatregelen tegen het virus hebben grote impact op onze inwoners. Ze roepen veel onzekerheid, onduidelijkheid en vragen op. Daarom besteden wij veel aandacht aan de informatievoorziening. Op onze lokale media (website, twitter, facebook etc.) zorgen we met doorklik-faciliteiten voor verwijzingen naar landelijke maatregelen en informatie. Aanvullend daarop informeren we onze inwoners over regionale of lokale vraagstukken en waar mogelijk de oplossingen daarvoor. We richten ons daarnaast specifiek op het informeren van aparte doelgroepen zoals ondernemers en zorgprofessionals.

Om individuele vragen te kunnen beantwoorden, heeft onze telefonische bereikbaarheid en de reactie op mails etc. hoge prioriteit. Ook daar ervaren onze mensen over het algemeen begrip voor de maatregelen en kunnen we veel vragen beantwoorden of naar de juiste instanties door verwijzen.

Crisisorganisatie in Overbetuwe

Om alles in goede banen te leiden, is onder mijn verantwoordelijkheid een gemeentelijk crisisteam ingericht onder leiding van de gemeentesecretaris. Van daar uit worden alle maatregelen en communicatie voorbereid en uitgevoerd. Knelpunten en vragen worden daar centraal opgepakt en weer uitgezet. Het college wordt geïnformeerd en betrokken bij besluiten met bestuurlijke impact.

Gevolgen voor overige werkzaamheden

Het moge duidelijk zijn dat het virus en de noodzakelijke crisisorganisatie een zware wissel trekken op de gemeentelijke organisatie. Alle inzet en aandacht gaat eerst naar de zorg voor onze inwoners en instellingen. Andere werkzaamheden zijn ondergeschikt gemaakt. Dat merken onze inwoners nu al. Tot op heden is daar begrip voor. Afhankelijk van de ontwikkelingen de komende weken zal blijken of dit zo blijft. In een latere fase zullen we inventariseren wat is blijven liggen en hoe dit verder opgepakt gaat worden. Dit zal ook gelden voor de raadsagenda voor de rest van het jaar.

Hoe verder?

Na een week crisis kan ik met tevredenheid constateren dat de gemeente en iedereen die in Overbetuwe woont en werkt in gezamenlijkheid deze eerste fase van uitzonderlijke maatregelen goed hebben opgepakt. Het is nu zaak om dit vol te houden. Voor hoelang is niet zeker, maar in elk geval tot 6 april. Onze grootste zorg is de continuïteit in de bezetting. Laten we hopen dat de uitval door ziekte in alle organisaties die nu hard nodig zijn beperkt blijft.

Tenslotte

Deze crisis is uniek in soort, omvang en impact. Dat betekent dat, hoewel we goed voorbereid zijn er telkens nieuwe vraagstukken en uitdagingen op ons afkomen. Ik heb in deze brief daarom volstaan met een algemeen beeld. Ik verzoek u voor de actuele situatie de komende periode de gemeentelijke website, facebook etc. te volgen. Uiteraard zal ik u actief informeren als er belangrijke ontwikkelingen

zijn die een bestuurlijke impact hebben. Hebt u vragen, dan kunt u die via de griffie aan het college stellen.

Met vriendelijke groet,

Patricia Hoytink-Roubos
burgemeester van Overbetuwe